

Domácí úkol ze cvičení 11.

Derivace složené funkce více proměnných

1. Derivace složené funkce více proměnných: „technika derivování – předpokládáme, že platí předpoklady pro užití „řetízkového“ pravidla - jaké to jsou předpoklady?

(Pokuste se aspoň dva příklady „sepsat“ a zjistit, co „nejde“- případné nejasnosti probereme na cvičení.)

a) Je-li $g(t) = f(\sin t, t^2)$, určete $g'(t)$ a $g''(t)$.

b) Určete $g'(x)$ a $g''(x)$, je-li $g(x) = F(x, \varphi(x))$.

c) Určete parciální derivace 1. a 2. řádu funkce g , je-li

$$(i) \quad g(x, y) = f(x^2 y, \frac{x}{y}); \quad (ii) \quad g(x, y) = f(x^2 + y^2, xy, \frac{y}{x}); \quad (iii) \quad g(x, y, z) = f\left(\frac{x}{y}, \frac{y}{z}\right).$$

d) Určete parciální derivace 1. a 2. řádu funkce $g(x, y) = F(x, y, \varphi(x, y))$.

- 2*. Transformujte diferenciální operátor $x \cdot \frac{\partial f}{\partial y} - y \cdot \frac{\partial f}{\partial x}$ do polárních souřadnic

($x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, r \in (0, \infty), \varphi \in [0, 2\pi]$).

(úloha pro ty, co by chtěli vyřešit rovnici $x \cdot \frac{\partial f}{\partial y} - y \cdot \frac{\partial f}{\partial x} = 0$)

Extrémy (jednoduché)

1. Dopočítejte si příklady ze cvičení:

Vyšetřete globální extrémy funkce $f(x, y)$ na množině M , je-li:

a) $f(x, y) = x^2 + y^2 - 2y, \quad M = \{(x, y); x^2 \leq y \leq 4\}$

b) $f(x, y) = 6 - 4x - 3y, \quad M = \{(x, y); x^2 + y^2 \leq 1\}$

nebo něco z

2. Vyšetřete globální extrémy funkce $f(x, y)$ na množině M , je-li:

a) $f(x, y) = x^2 y (4 - x - y), \quad M = \{(x, y); x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 6\}$;

b) $f(x, y) = x y^2, \quad M = \{(x, y); x^2 + y^2 \leq 1\}$;

c) $f(x, y) = x y, \quad M = \{(x, y); x^2 + y^2 \leq 1\}$.

A příprava na příští cvičení - zkuste, zda byste vyřešili něco z následujícího příkladu (viz poslední přednáška) a promyslete, prosím, případné dotazy :

1. Ukažte, že rovnici $F(x, y) = 0$ je v okolí bodu (x_0, y_0) definována implicitně funkce $y = f(x)$.

Pak a) vypočítejte $f'(x_0)$ a $f''(x_0)$;

b) napište rovnici tečny ke křivce, dané rovnici $F(x, y) = 0$ v bodě (x_0, y_0) ;

c) approximujte funkci $f(x)$ v okolí bodu x_0 pomocí Taylorova polynomu 2. stupně, když:

i) $F(x, y) = x^2 - y^3 + x^2 y - 1, \quad (x_0, y_0) = (1, 0)$

ii) $F(x, y) = x^3 + y^3 - 3xy - 3, \quad (x_0, y_0) = (1, 2)$

iii) $F(x, y) = x y - e^x + e^y, \quad (x_0, y_0) = (0, 0)$

nebo také

2. a) Dokažte, že rovnici $2x^2 + 2y^2 + z^3 + 8xz - z + 8 = 0$

je definována implicitně v okolí bodu $(-2, 0, 1)$ funkce $z = f(x, y)$, $f \in C^2(U(-2, 0))$.

- b) Ukažte, že bod $(-2, 0)$ stacionárním bodem funkce $f(x, y)$.

- c) Nabývá funkce $z = f(x, y)$ v bodě $(-2, 0)$ lokální extrém?